

Z neumornim delom se pripravljamo na velike kongresne dni

Drugi kongres KP Slovenije bomo v Celju veličastno proslavili

Delovno ljudstvo mesta Celja, ki se zaveda zgodovinske vloge Komunistične partije, kot prve straže delovnega ljudstva naše države, pričakuje zgodovinski dan začetka II. kongresa KPS s povečanim delovnim poletom in novimi delovnimi zmagami v boju za uresničenje petletnega plana. Lažne obtožbe in klevete niso omajale vere našega ljudstva v svojo Partijo in tov. Tita, kakor niso omajale odločnosti naše države, da ostane zvesti zaveznik Sovjetske zveze in držav ljudske demokracije ter dosledni soborec v antiimperialistični fronti z veliko Sovjetsko zvezo na čelu.

Razdobje po V. kongresu je polno dokazov odločnosti delavskega razreda in uslužbencev mesta Celja za izvedbo sklepov V. kongresa, da bodo dali vse sile za zmago socializma v naši državi. Z izpolnjevanjem takega programa se najlepše pripravljajo na II. kongres svoje Partije, ki bo pričel z delom 12. t. m.

Od 7. novembra dalje bodo vse osnovne partijske organizacije v Celju imele slavnostne sestanke, katerim bodo prisostvovali tudi ostali člani množičnih organizacij njihovega področja. Na teh sestankih se bodo udeleženci seznanili s slavno zgodovino Komunistične partije Slovenije in pomenom II. kongresa. Množične organizacije: sindikati, LMS, AFZ, Zveza borcev in druge pripravljajo za 10. november na osnovi sedanjih študijskih krožkov debatne krožke, ki bodo zajemali snov V. kongresa KPJ in I. kongresa ESJ. Svojo ljubezen do KPJ in zaupanje Centralnemu komitetu KPJ in KPS pa bodo celjske delovne množice manifestirale na javnem mitingu 10. novembra ob 19. uri pred Mestnim ljudskim odborom. Tu bodo zlasti sindikalne podružnice dale pregled svojih uspehov v tekmovanju pred Kongresom. Na mitingu

bodo sodelovale godbe SKUD »France Prešeren«, SKUD »Ivo Ključar« in rudnika Pečovnik. Ze dan pred svečanim mitingom se bodo delovni kolektivi pripravili na svoj praznik z okrasitvijo svojih delovnih prostorov, delavnic, pisarni kakor tudi zunanosti zgradb in tovarn. KOZ trgovskih nameštencev se že pripravljajo za smiselno okrasitev izloženih oken. Celjska mladina pa bo na predvečer Kongresa prižgala kresove na Starem gradu, Miklavžkem hribu in Golovcu.

Delavci lesno-industrijskega obrata v Nazarju se pridno udeležujejo prostovoljnega dela

Tudi delavci lesnega industrijskega podjetja v Nazarju so dostojno počastili začetek in delo I. kongresa ESJ. V nedeljo, 24. oktobra, so delali ves dan in opravili 1286 prostovoljnih delovnih ur. Pri delu sta se zelo dobro izkazali izmenj Gros Milana in Spende Viktorja, kjer so se prav vsi delavci udeležili prostovoljnega dela. Obljubili so, da bodo v tekmovanju za II. kongres KPS delali vsako nedeljo in tudi še vnaprej, dokler ne dosežejo letnega plana.

Delavci in delavke pa se poleg prostovoljnega dela v obratu tudi pridno udeležujejo del pri gradnji zadrugnih domov. Tudi v drugem gozdarskem tednu so dosegli lepe rezultate, saj so opravili preko 2000 prostovoljnih ur.

Delovni kolektiv lesno-industrijskega podjetja v Nazarju je dosedaj vedno vestno izpolnil svoje obveznosti in kakor obljublja, jih bo tudi v bodoče, tako, da bo lahko ostal vzgled vsem ostalim kolektivom na področju Krajevnega sindikalnega sveta Nazarje.

V Cinkarni je sindikalna podružnica nagradila najboljše

V dneh, ko je zasedal I. kongres ESJ, so delavci v Cinkarni dosegli zelo lepe uspehe. Tekmovanje se je z vsakim dnevom stopnjevalo in v 4 dneh so opravili 2.294 prostovoljnih delovnih ur v skupni vrednosti 34.304 din.

Glavno pažnjo pa so kljub tolikim prostovoljnim uram posvetili dvigu produkcije. Dnevne plane proizvodnje so v medkongresnih dneh presegali povprečno za 136,25 odst., kar je do sedaj odkar stoji tovarna, največji uspeh.

Sindikalna podružnica, ki je organizirala vse to delo in ji je uspelo dvigniti delovni polet, je tudi vodila natančno evidenco nad izpolnjevanjem obveznosti. Na masovnem sestanku, ki je bil pred nekaj dnevi, pa je iz svojih finančnih sredstev nagradila posamezne delovne skupine in posameznike. Kaj takega pri vseh naših podružnicah redkokdaj naletimo, ker po navadi te nagradi uprava z denarjem iz vodstvenega sklada. Prav zato tudi gesto sindikalne podružnice v Cinkarni pozdravljamo.

V kolektivnih nagradah in pohvalah, ki so bile razdeljene, je prvo mesto zasedala mehanična delavnica, kjer so opravili 472 prostovoljnih ur, drugo stavbna partija s 360 prostovoljnimi urami, tretje mesto so osvojili nameščenci, ki so opravili 346 prostovoljnih ur, za njimi pa mladinska grupa z 110 prostovoljnimi urami in delavci brusilnice s 144 prostovoljnimi urami.

Poleg skupnih nagrad so bili nagrajeni tudi Jesenek Andrej, Franc Popovič in Mihael Košenina, ki so med posamezniki dosegli najvišje rezultate. Posebne zasluge za doseženi uspeh, pri prostovoljnem delu ima komandant brigade Špat, ki je tokrat dokazal, kaj vse se lahko doseže z dobro organizacijo dela.

Delovnega kolektiva pa doseženi uspehi niso prevzeli. V tekmovanju za II. kongres KPS bodo prav tako in še

Člani sindikalne podružnice sodišča in tožilstva so visoko presegli obveznost za prostovoljno delo

V začetku tega leta so člani sindikalne podružnice okrajnega in okrožnega sodišča ter javnega tožilstva v Celju, sprejeli obveznost, da bodo opravili 2500 prostovoljnih delovnih ur. To častno nalogo so izpolnili že med tekmovanjem v počastitev V. kongresa KPJ in jo še presegli za 800 prostovoljnih ur. Da bi dokazali vso neupravičenost oboževanja Informbiroja, so napeli vse sile, tako, da so že med tekmovanjem v počastitev I. kongresa ESJ zabeležili 3.646 prostovoljnih ur.

V priznanje za dosežene uspehe je štab delovnih brigad v Celju odlikoval 26 članov podružnice, od katerih je 17 dobilo bronaste, 8 srebrne in 1 zlato značko. Slednje si je priboril uslužbenec okrožnega sodišča Lednik Jože, ki je sam opravil 218 prostovoljnih delovnih ur. V znak priznanja poštovnega dela, ga je sindikat tudi gmotno podprl z zneskom 2000 din.

Nemalo je k uspehu sindikalne podružnice prispevala dobra organizacija, zlasti pa nazoren grafikon, na katerem so redno zabeleževali udeleževanje vsakega posameznika. Tako se je med člani sindikata razvila tiha ali toliko bolj žilava borba za prvo mesto, kar nedvomno dokazuje veliko število odlikovancev.

V St. Juriju bodo kljub nekaterim zaviračem zgradili zadrugi dom do kongresa

Člani uprave gradilišča so sklenili, da mora biti dom do 11. t. m. pod streho. Na eni strani sicer še betonirajo, drugod pa so že skoraj do prvega nadstropja. Delo imajo vzorno organizirano po brigadnem sistemu in je vsak dan na gradilišču 25 do 30 ljudi. Večina kmetov je tu kar dobro razumela važnost zadrugnega doma in se aktivno udeležuje dela, posebno Ratajc, Plauštajner in Rauter se odlikujejo. Medtem pa nekateri iz gornjega trga,

kakor Zdošek in Čretnik še naprej rovarijo proti graditvi. Odvrčajo kmete od dela z nagovori »Kaj nam pa bo koristil dom« in podobno. Toda vsi pošteni kmetje so jih že zapustili. S svojo udeležbo na gradilišču jim kažejo, da ne nasedajo več njihovim lažem in hujšanju. Čez teden dni bo njih zadrugi dom stal, prišel pa bo tudi čas, ko bodo z vsemi podobnimi zavirači delali račune po osnovi: kolikor si skupnosti dal, toliko boš od nje prejel.

K svečani proslavi zasedanja II. kongresa bodo prispevali tudi kulturno-prosvetni delavci. Dramatska skupina SKUD »France Prešeren« bo 13. novembra uprizorila Finžgarjevo »Razvalino življenja«. Ljudsko gledališče pa bo ponovilo predstavo Cankarjeve drame »Jakob Ruda«.

Najboljša počastitev Kongresa pa se bo odražala v tekmovalnih uspehih naših delovnih kolektivov, ki so organizirali medsebojna tekmovanja v osnovnih edinicah in jih prenesli na celotne kolektive. Dvig produktivnosti in prostovoljnega dela, poglobljanje idejno-politične vzgoje in poživitev kulturno-umetniškega udejstvovanja, to so osnovna gesla naše delovne skupnosti pred Kongresom in v dneh trajanja Kongresa. Njih uresničitev pa bo merilo naše predanosti ideji delovnega ljudstva.

Naše Kmetijske zadruge v borbi za socialistično preobrazbo vasi

»Ob koncu prve petletke ne bomo imeli samo močne socialistične industrije, ki bo sposobna zagotoviti nadaljnji normalni in neovirani razvoj države v vseh smereh, ampak bomo imeli v kmetijstvu tudi močan socialistični sektor,« je v enem izmed svojih govorov poudaril tov. Djilas.

Ta izjava je obenem potrditev, da je socialistična preobrazba našega kmetijstva v svojem polnem razmahu. Odločilno vlogo v socialistični preobrazbi kmetijstva ima pri nas kmečko zadruginištvo. Kmetijske zadruge, ki zajemajo vse delovne kmete, so najprimernejša oblika za pritegnitev kmečkih množic v plansko gospodarstvo, za vključitev vasi v graditev socializma. Zadruge, reorganizirane, demokratizirane, povsem povezane z državnim gospodarskim sektorjem, so postale zadruge novega tipa. Nenehno se razvijajo od nižjih v višje oblike. S tem, da so prešle od nabavno-prodajnih nalog tudi na druge panoge gospodarske dejavnosti, so postale zadruge splošnega tipa.

Kaj so doslej Kmetijske zadruge v okraju Celje-okolica že storile za rekonstrukcijo kmetijstva?

Brez dvoma so Kmetijske zadruge tudi na področju okraja Celje-okolica tužen činitelj v socialistični preobrazbi vasi. V 70 zadrugah s 103 poslovalnicami, je vključeno preko 70% kmečkega prebivalstva. V samem vodstvu zadrug, nadzornih, upravnih odborih in zadrugnih svetih pa je preko 4500 kmetov.

V prizadevanju za čimprejšnjo rekonstrukcijo kmetijstva so si Kmetijske zadruge določile kot prvo nalogo hiteren prehod od nabavno-prodajnih podjetij na proizvodne zadruge. Pred meseci so pričeli pri vseh zadrugah ustanovljati nove odseke za dvig kmetijstva. Danes je aktivnih že 55 odsekov za živinorejo, 6 poljedelskih odsekov s pododseki za semensko službo, 24 odsekov za zaščito rastlinstva in 2 odsekov za strojno službo, 60 gozdno-gospodarskih odsekov, 13 kreditnih odsekov, 33 hmeljarskih, 2 čebelarstva in 21 kulturno-prosvetnih odsekov. Največ uspehov ima doslej odsek za gozdno gospodarstvo in odsek za dvig živinoreje. Zadruge v Vitanju in na Vranskem so že izpolnile plan sečnje in lesne proizvodnje. Odseki za živinorejo v Planini, Dobju in Laškem se posebno zavzemajo za vzgojo plemenske živine. Prirejajo večkrat premovanja in razstave, na katerih je često razstavljeno do 200 glav živine. Uvedena je molzna kontrola, in postavljenih 5 postaj za oplojevanje. Odseki za dvig živinoreje bodo s svojim prizadevanjem kmalu dosegli stanje živine v letu 1939.

Okrajna zveza kmetijskih zadrug posveča veliko pozornost mehanizaciji kmetijskih zadrug. Petdeset zadrug ima svoje strojne odseke. V treh nepolnih mesecih že razpolagajo s približno 300 poljedelskimi stroji, 33 različnih vrst. Zadruge v Novi cerkvi, Jurklostru, Vranskem in Sv. Juriju so izpolnile strojno službo tako, da imajo koristi vsi zadrugi. Traktorjev za oranje zadruge zaenkrat še nimajo, zato sklepajo Kmetijske zadruge za svoje člane pogodbe za oranja z »Ustrojem«. Intenzivno delo strojne službe v kmetijskih zadrugah se bo začelo spomladi, ko bo v Celju odprta poslovalnica za strojno službo z delavnico za popravila.

V zadnjem času pristopajo Kmetijske zadruge v okraju Celje-okolici posebno intenzivno k ustanavljanju lastnih ekonomij, katere vključujejo zemljišča vaških agrarnih skupnosti in parcele agrarnih interesentov, ki po zakonu niso upravičeni na zemljiško posest. Zemlja, katero prevzemajo Kmetijske zadruge v izkoriščanje delno že to jesen, je marsikje primerna za izkorišča-

Rudarji premogovnika Hudajama so pozvali vse rudarje Slovenije na 10 dnevno tekmovanje pred II Kongresom KPS

Da bi čim dostojneje počastili II. kongres KPS, ki bo 11. novembra, so rudarji rudnika Huda jama sklenili razviti v zadnjih 10 dneh še posebno tekmovanje. Napovedali so tekmovanje vsem rudnikom v Sloveniji. V svoji tekmovalni napovedi občudujejo ogromno delo in napore naše Komunistične partije, tako v času narodno osvobodilne borbe kot sedaj v naporih za izgradnjo socializma. Izražajo neomajno zaupanje v vodstvo in obljubljujejo, da bodo častno izpolnjevali vse proizvodne naloge. Tekmovanje so napovedali z naslednjim:

1. Kdo bo največ presegel proizvodni plan,

2. Kdo bo dosegel večje znižanje proizvodnih stroškov.

3. Kdo bo bolj izboljšal delovno disciplino, imel manj bolnih, manj neopravičenih in opravičenih izostankov.

Sami so obljubili, da bodo v tem času:

1. Presegli proizvodni plan za 2 odstotka, čeprav je ta za 3.4 odstotkov večji od septembrskega.

2. Da bodo znižali proizvodne stroške v teh dneh za 4 odstotke, predvsem z večjo storitvijo.

3. da bodo izboljšali delovno disciplino za 10 odstotkov in prav za toliko znižali odstotek bolnih, upravičenih in neopravičenih izostankov.

Zadruge splošnega tipa združujejo poslovanje Naproz, kreditnih in predelovalnih-proizvajalnih zadrug, kakor tudi druge oblike gospodarske dejavnosti, ki ustrezajo gospodarskim pogojem in zemljepisnemu položaju vasi. Nadalje ustvarjajo svojo skupno zadrugo lastnino: kupujejo posamezne stroje, ustanavljajo svoje strojne postaje, zadrugne ekonomije in plemenilne postaje, čebelnjake, kokošnjake, sušilnice itd. Ta zadruga lastnina spriči pomoči države stalno raste in se krepi. Skupna last zadrugnikov pri proizvodnih sredstvih in skupno delo sta elementa socializma na vasi, kar kaže, kako naša vas stopa korak za korakom v socializem. Zadruge splošnega tipa postajajo na sedanji stopnji gospodarskega in družbenega razvoja vasi osnovna oblika zadrugne organizacije, ki more za-jeti široke množice delovnih kmetov in jih pritegniti v boj za socialistično preobrazbo kmetijstva.

meri 12 hektarjev. Dva hektarja so že zasejali s pšenico. V zadrugo skupnost je vključenih 7 posestnikov. Z ozirom na zemljepisni položaj kraja, so se odločili za gojitev goveje živine in svinj.

Ekonomija v Silvnici pri Sv. Juriju obsega šest hektarjev. Tu se bodo zadrugi bavi z vrtnarstvom. V ta namen pripravljajo tople grede v velikosti po 100 kv. metrov. V planu za leto 1949 pa imajo tudi plemenilno postajo, ki bo imela 2 bika, 2 merjasca in dve plemenski kravi. Razen tega bodo oskrbovali 2 konja, 5 prašičev, 100 kokoši, 120 kuncev in 10 panjev čebel.

Ekonomija v Marofu vzrejala 50 do 60 telet, ekonomija v Marijini vasi prav tako poleg tega pa bo posedovala še en par plemenskih kobil, par volov za delo, 6 krav in čebele. Za tako obsežen načrt razpolaga KZ Marof z okoli 70 hektarjev zemlje z umetnimi pašniki.

KZ v Sv. Petru ima ekonomijo na istem zemljišču kot novi zadrugi dom. Razpolaga tudi že z delno uporabnimi hlevi in stanovanjem.

V Vitanju bodo iz 4 raztresenih posestev s pašnikom in izmeri 460 hektarjev uredili vzoren planinski pašnik medzadrugnega značaja.

Tudi v Planini bo 30 hektarjev zadrugne zemlje služilo pospeševanju živinoreje. V planu imajo postavitev novega hleva za 30 glav živine in popravilo starega, enake velikosti. Plemenilna postaja, ki že deluje, poseduje plemenske bika. OZKZ je te dni kupila 22 bikov za plemenilne postaje in priznane bikorejce.

To je le nekaj primerov iz akcije ustanavljanja zadrugnih ekonomij, ki je v polnem teku. Kmetje zadrugi kažejo za to važno gospodarsko dejavnost dovoljno razumevanje. Z njihovo pomočjo so Kmetijske zadruge lahko posejale vse prevzete površine, ki pridejo v poštev za jesensko setev. Pri pomladanskih delih bodo novoustanovljenim ekonomijam že v veliko pomoč strojni odseki, ki bodo smotno razdeljevali potrebne stroje.

Zadruge ekonomije bodo v bodočnosti brez dvoma s praktičnimi uspehi v kmetijski proizvodnji prepričale vse, ki ne verujejo v moč zadrugištva o nujnosti prehoda na pot socializma. Vse dotlej pa se bo še poglobljala razredna borba na vasi in se pojavljala v novih oblikah.

Delo na zadrugnem domu v Vrbju hitro napreduje

V trdi bitki, ki jo bijejo kmetje v Vrbju, da bi izpolnili svojo obljubo — zgraditi dom do II. kongresa KPS — se je izluščilo že precej dobrih, ki jih lahko postavimo za vzgled poštvalnosti in delavnosti, marsikaterim graditeljem. Holobar Stefan, Kač Jožef, Kuder Franc, Jurhar Franc in Cokan Jakob so dosedaj pri gradnji zadrugnega doma nosili največjo težo dela. Kljub temu, da so z delom na svojih domovih precej obremenjeni, so v kratkem času zvozili 130 kub. metrov gramoza, 80 kub. metrov peska itd. Pa tudi drugače so dokazali veliko čuta do skupnosti. Delovni brigadi so rade volje nudili hrano, pijačo ter stanovanje.

Ni dolgo, kar je delo na zadrugnem domu zaživel res tako, kot je potreba. Kmetje so vsi do zadnjega po nekaj prispevali. Od tistih, ki se vseeno držijo še nekoliko bolj zadaj uprava gradilišča pričakuje, da bodo v zadnjih in odločilnih dneh kar najresneje nadoknadili zamujeno.

Veliko razumevanje je pokazala druga »Slavka Slandra«, ki je preskrbela les za dom, precej peska in električni material za luči. Tudi »Hmezd« v Zalcu je dal 3 zidarje, kar jim pri gradnji pomeni veliko olajšavo.

Do sedaj je dozidano preko tri četrtine zadrugnega doma — zadnji dnevi pred II. kongresom KPS bodo kakor

tudi po drugih gradiliščih najtežji, a vseeno najlepši v vsem obdobju, ko so si gradili gospodarsko in kulturno središče.

Pri Sv. Jedrti bi z uvedbo brigadnega načina dela lahko dosegali večje uspehe

V tekmovanju pred II. kongresom KPS so graditelji zadrugnega doma pri Sv. Jedrti obljubili, da bodo do Kongresa zabetonirali temelje. Zadnji dež jim je voda zasula s peskom že izkopane temelje. Toda vseeno se delavnost stopnjuje in pričakujemo, da bodo častno izpolnili svojo obljubo.

Lahko bi pa dosegli znatno večje uspehe, če bi si delo organizirali bolje. Brigadni način dela bi kot po drugih gradiliščih tudi tu znatno pospešil gradnjo. Na gradilišču imajo betonski mešalec, ki pa prav zaradi tega ker ni stalno kakšna delovna skupina na gradilišču, ni polno izkoriščen. Imajo sicer težkoče, ker na gradilišču še nimajo elektrike, da bi delali ponoči. Tudi KSS Laško jim objavljuje pomoči v prostovoljnih ne nudi tako, kot je bilo rečeno. Razumljivo pa je, da bi morali kmetje najprej sami resno in to vsi, prijeti za delo — ne da bi gledali, kje vse so kakšne ovire.

Popravek

V zadnji številki našega lista smo na istem mestu objavili članek »Obogatitvi z izkušnjami dolgoletnega dela bodo partijske organizacije okolice Celja uspešno vodile borbo za dvig gospodarstva.«

V citatih govora sekretarja ukrajnejskega komiteta KPS Celje-okolice tov. Ivana Ocvirka, se nam je vrnilo več smiselnih in tiskovnih napak.

V prvem odstavku, kjer opisuje stanje po prvi svetovni vojni, bi moralo biti: Po prvi svetovni vojni so se delavske množice organizirale v socialdemokratski stranki, ki je vodila v glavnem borbo za izboljšanje življenjskih pogojev, brez jasne politične perspektive. Večina voditeljev te stranke so postali plačanci kapitalizma. Vendar pa so tudi v okviru te stranke vzrasli mnogi tovariši, ki so dobivali in imeli jasno začetno pot, učec se v delih marksizma-leninizma.

Na kraju drugega odstavka bi moralo biti: Preko »Društva kmečkih fantov in deklet« kamor je vključevala svoje člane in vplivala na vzgojo mladine.

Na kraju tretjega odstavka bi moralo biti: Leta 1938 je bila pokrajinska partijska konferenca v Grajski vasi, ne pa leta 1928 v St. Pavlu kot je pisano v članku.

V petem odstavku bi moralo biti: »Leta 1939 je bila v Joštem minilo pokrajinska partijska konferenca, ne pa državna partijska konferenca.

Gornje popravke je bilo treba objaviti, ker je zaradi važnosti referata o delu partijske organizacije nemogoče dopuščati kakršna koli izmaljenja.

Uredništvo.

Spominska svečanost v Lučah

Krajni odbor Zveze borcev v Lučah v Zg. Savinjski dolini je 1. novembra organiziral spominsko svečanost v čast žrtvam narodno-osvobodilne vojne. Mesto, kjer so fašistični krivoloci ustrelili v častu borbe 10 talcev, je bilo lepo okrašen s cvetjem. Sredino gornje je krasila rdeča peterokraka zvezda s svečicami, ob vzglavju pa je stala spominska plošča z imeni žrtv.

Kljub slabemu vremenu se je okoli zgodovinskega prostora nabralo blizu 200 ljudi iz bližnje in daljnje okolice. Sindikalni pevski zbor lesne industrije iz Nazarij je z žalostinko »Žrtvam« otvoril svečanost, na kar je predsednik okrajnega odbora OF v kratkem spominskem govoru počastil padle borce,

Žalna svečanost na Frankolovem

V nedeljo 31. 10. je bila na Frankolovem, na mestu kjer so Nemci zverinsko obseli 100 nedolžnih žrtv, žalna svečanost. Zveza borcev mesta in okolice Celja je položila vence na skupne grobove padlih talcev, prav tako druge organizacije, ter ljudska tehnika in Avto moto društvo. Zbralo se je čez 300 ljudi, katerim sta govornika Godler Martin in Zakonjšek Rado orisala grozoten umor tolikih zavednih sinov našega naroda. Udeleženci so prav na samem kraju tega fašističnega zločina še globlje čutili važnost današnjih naporov za ohranitev miru in vso podlost angloameriške politike, ki zopet oživlja fašizem.

Žalno svečanost je motilo le to, da se je niso udeležili združeni pevski zbori iz Celja in godba, kakor je bilo obljubljeno. Ob tem se nehoti vprašujemo, ali ne čutijo pevci in odgovorni

Nov, prvi doma izdelan stroj — velik uspeh naše lokalne industrije

»Si videla?« To so bile prve besede, s katerimi me je sprejel tov. Kunej, ko sem ga po večkratnem iskanju le zalotila v pisarni. S svojim uvodnim vprašanjem je povedal, da je uganil vzrok mojega prihoda.

»Seveda sem ga videla, saj ga ogledujem vsak dan od nedelje naprej. Tako silno impozantno stoji v izložiži z vizitkami!

Obrtne delavnice MLO, Precizna mehanika,

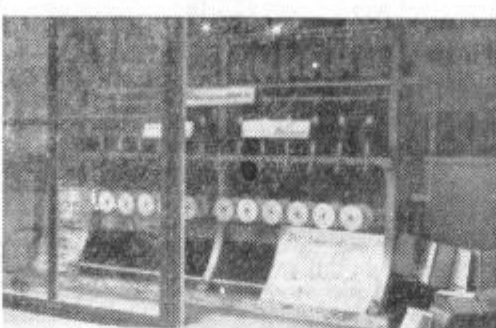
Prvi doma izdelan stroj za proizvodnjo »Gimpo« vrvice. Za 100 odstotkov večja kapaciteta kot pri uvoženih strojih te vrste!

»Kaj vas je privedlo do odločitve, da ste pristopili k izdelavi tega dokaj preciznega stroja?«

»To je samo en uspeh mnogih naporov delovnega kolektiva naših obrtnih delavnic, ki je dal sebi v program izpopolnitev obratov in s tem skrajšanje proizvodnega časa in znižanje polne lastne cene,« pravi tov. Kunej.

Z voljo do dela in s kolektivnim reševanjem težav izpolnjujemo zadane naloge. Moral bi imeti precej časa, da bi ti opisal vse primere poštovanja posameznikov, njih samoiniciativnost pri iskanju surovinskih virov in uspehe, ki pri tem ne izostajajo. Danes smo že na čistem s tem, da bo proizvodni in finančni plan dosežen v vseh petih obratih. Kako smo dvignili splošno stanje obratov kaže tudi dejstvo, da so vse delavnice aktivne, medtem ko so še lani stale zelo slabo.

»Najboljši med obrati je po tem uspehu menda »Finomehanika«?« Vsekakor med najboljšimi. Plan so že dosegli. Poleg uslužnostnih del izdelujejo razne merilne aparate za geodetske meritve. Pomaga jim mehanična delavnica, ki je tudi letos poizkusila z izdelovanjem novih delov za bicikle iz starega železa. Izdelava »Gimpo«-stroja ni bila letos v planu. Toda obratu za izdelovanje leonskega nakita je naenkrat bilo premalo strojev. Zlasti za gimpo-vrvice se je pokazala velika potreba. Posebno mnogo jih iščejo na našem jugu, kjer jih uporabljajo za narodne noše. Potreba za novim gimpo-strojem je postajala vedno večja, pa smo začeli misliti o tem, da bi tudi naša, razme-

roma skromna industrija, lahko napravila kaj velikega. Zamisel je kolektiv »Finomehanike« oživil. Tov. Cater si je ogledal stari stroj in napravil detajlne načrte, in sicer tako, da je novi stroj izpopolnil v dvodelnega in dvignil kapaciteto za 100%. V delavnici pa je imel glavne zasluge pri izdelavi tov. Drofenik, mehanikarski mojster. S štirimi vajenci in pomočnikom je delal na tem stroju 1965 ur.

»Ali imate v načrtu za prihodnje leto zopet kakšen nov stroj?«

»Za prihodnje leto imamo precejšnje načrte. Predvsem bomo izdelali še dva Gimpo-stroja, pri katerih bomo na podlagi dosedanjih izkušenj že lahko uvedli norme in bosta znatno cenejša. Enega bomo priredili tako, da nam bo služil tudi za izoliranje navojne žice za elektromotorje. Za našo mizarstvo delavnico bomo izdelali dva tračna brusilna stroja, za naše kamnoseško podjetje pa specialno veliko žago za razdvajanje granitnih blokov. Finomehanika ima v načrtu tudi proizvodnjo povečevalnih aparatov in mlina za mletje barv. Mislim, da te bom tudi kmalu lahko povabil v nove moderne prostore ključavničarskih obratov, katere sedaj renoviramo,« je še povedal tov. Kunej, ko je stopil tretji obiskovalec. Dva sta že čakala, kdaj bo ponehala moja radovednost.

»Bo za danes dovolj,« sem se zahvalila, »da ne bo zaradi mene trpela proizvodnja, v katerem od vaših obratov.«

»Da, dela je mnogo. Hitimo, da bi dokončno uredili tako kot se nam zdi, da bo najboljša. Ne bo dolgo, pa bomo imeli spet novice.«

Vso pot do doma sem premišljevala, koliko bo še treba pisati, da seznanimo Celjane z vsem, kar raste po mestnih obratih. Ne bo zastoj porabljen v naslednjih letih za dvig proizvodnih lokalnih podjetij 33 milijonov dinarjev. S pravilnim izkoriščanjem lokalnih virov, z racionalizacijo in novatorstvom bo uspeh zagotovljen.

D-O-P-I-S-I

Pri elektrifikaciji Zadrecke doline je bilo zagrošenih več napak v škodo malih kmetov

Ze v stari Jugoslaviji so ljudje v Zadrecki dolini težko pričakovali elektriko, katero jim je stara kapitalistična Jugoslavija obljubljala polnih 25 let. V treh letih nove Jugoslavije pa se je ta njihova želja uresničila, ter danes že sveti elektrika po vaseh Zadrecke dol.

Seveda pa so pri napeljavi elektrike delali precejšnje napake, ker so stopili v ospredje zopet večji kmetje s svojimi zahtevami. V Smartnem ob Dreti si je Remic Ferdo, ter nekateri veliki kmetje napeljali električno napeljavno s 4 žicami za pogon motorjev, medtem ko manjši kmetje v Bočni in Smartnem še danes, ko je že 3 mesece po napeljavi krajevnega omrežja še nimajo hišnih priključkov.

Monter Kosmač, uslužben pri DES-u, izgleda, da se je držal pregovora »kjer mažeš, tam teče«, ker je napeljeval žico tam, kjer so mu vaški velikaši mazali in dirigirali. Komu in kje se bo elektrika napeljala, so določali le veliki kmetje. Tako je Zmavc Stanko iz Bočne izjavil, da bi Kropa električne napeljave sploh ne dobila, če bi na Kropi ne bilo gostilničarja in posestnika Fricelja, kateremu se mora elektrika orepogojno napeljati.

Takšni in podobni primeri, kakršnih je bilo tu precej, so med ljudmi vzbudili upravičeno nezadovoljnost. Razumljivo je, da bi tukaj prebivalci sami z razkrinkanjem teh špekulacij lahko onemogočili njihovo delo, dosti več bi pa tudi lahko napravili oblastni organi, ki bi morali energično nastopiti v zaščito malega kmeta.

Prosvetni delavci mozirske podružnice ŽPDJ so zborovali

Preteklo soboto je imela sindikalna podružnica Zveze prosvetnih delavcev Jugoslavije Mozirje svoje prvo zborovanje v letošnjem šolskem letu. Po dobro sestavljenem pedagoškem predavanju tov. Stiblerjeve, je predsednik podružnice tov. Mutec Rudolf podal pregled sklepov republiške konference ŽPDJ ter posebno poudaril nujnost poglobitve in oživitve ideološkega in strokovnega študija prosvetnih delavcev.

Referenti posameznih sektorjev dela so nato poročali o dosedanjem delu. Iz teh poročil je bilo opaziti, da podružnica v preteklem šolskem letu ni polagala dovolj paznje ideološkemu in strokovnemu dvigavanju članstva, prav tako pa ni v zadostni meri skrbela za preskrbo in stanovanjska vprašanja svojega članstva. — V bodoče bo morala podružnica pokazati v tej smeri več aktivnosti, ker to ni stvar samo posameznih referentov ali slučajno prizadetih, temveč dolžnost vsega članstva.

Podružnica je v nadaljevanju sprejela tudi plan dela za tekoče šolsko leto, ki je obširen ter zajema vse sektorje dela. Vse članstvo se bo moralo z vsem posvetiti sindikalni organizaciji, če bo hotelo plan realizirati in da ne bo ostal samo na papirju, kakor nekatere obveze v preteklem šol. letu.

Po dopolnitvah volitvah odbornikov ter komisije za kontrolo sklepov, je bila konferenca zaključena. Pričakujemo, da bo izpopolnjeni odbor v bodoče uspešneje deloval v smislu sklepov V. kongresa KPJ, I. kongresa ESJ ter republiške konference ŽPDJ v prid šolstvu, prosvetnim delavcem in dvigu kulturne ravni delovnega ljudstva.

Šmartno ob Paki

Primer vzorno urejene predvojaške vzgoje imamo v centru Šmartno ob Paki. Tudi tu so bile v začetku težave, predvsem v nerednem prihajanju mladincev na vaje. Po prizadevanju vodstva centra in KLOja je sedaj obisk polnoštevilen. Mladinci so razumeli nujnost in potrebo predvojaške vzgoje ter prihajajo redno na vaje. Z zanimanjem sledijo predavanjem in vajam, ter so pokazali že lepe uspehe. Zelimo pa, da mladinci ne bodo popustili, ampak v bodoče še z večjim elanom sledili pouku ter redno prihajali na vaje, da bo predvojaška vzgoja res dosegla svoj pravi namen.

Na izsekavališču za preskrbo mesta z drvmi še vedno primanjkuje delovnih moči

Pregled dosedanjega dela in udeležbe delavcev:

	11	719	8	42
Pošta	11	719	8	42
Narodna banka	6	78	—	—
Tovarna tehnic	5	195	—	—
Mohorjeva tiskarna	9	422	—	—
Tovarna pohištva	2	88	15	30
Dirt. tekst. ind.	2	96	—	—
Javni nasadi	1	76	5	23
Vino	1	48	—	—
Aero	4	80	—	—
Kino	3	12	2	18
Instalacije MLO	1	35	—	—
Klavnica	19	134	—	—
Prevoznitvo	—	—	7	35
Uprava stan. zgradb	—	—	1	5
Podjetje za ceste	—	—	11	65
Plinarna	—	—	5	25
Tovarna žičnih sit	11	99	7	56
Pekarna	1	44	—	—
Zveza potr. zadrug	—	—	8	40
Sekk. za vzdr. prog	1	8	—	—
Mestno gradbeno	1	8	—	—
LMS	—	—	1	8
KLO Teharje	—	—	18	144
	78	2142	88	491

Skupno je torej delalo na sekališčih 16 delavcev 2633 ur. V teh urah ni vstet čas porabljen za gradnjo cest in izdelavo drv na Sodinovi žagi, kjer tudi nekateri pridno delajo.

Kuhinja:

	—	—	6	500
AFZ	—	—	6	500
Gostinjc	—	—	1	9
Klavnica	—	—	2	18
Dirk. komunalnih	1	72	1	36
MLO finančni	1	8	1	8
	2	80	11	571

Po dosedanjih ugotovitvah je storilnost na sekališču naslednja:

proizvedenih	127,7 m ³	hlodovine
spravilo	63 m ³	hlodovine
počiščeno gozda	3716 m ²	
popravilo steze	16 ur	
ogljarsko delo	28 ur	

Kakor je razvidno, je povprečna storilnost katastrafalno nizka in sicer le 0,525 m³ dnevno na osebo, kar je le 25 odst. storilnosti gozdnega delavca. Nad to storilnost se je povzpela le podružnica pošte, ki je v 761 urah sama posekala in spravila 43 m³. Največje pohvalo pa zaslužijo tovariši Strnad Henrik iz mesnice št. 1 in Cater Franc iz sekcije za vzdrževanje proge s še tremi tovariši, ki so se povzpeli na dnevno storilnost 1,62 m³, ki pa po poročilih brigadirja sedaj že dosegajo normalno storilnost gozdnega delavca. Med novo formiranimi ekipami podružnice MLO in ostalih se na sekališču razvija zdravo tekmovanje ter je storilnost vsak dan večja.

VELIKI DNEVI

»Veliki dnevi« — to je odlomek iz spominov starega boljševika A. G. Salavjeva, udeleženca Velike oktobrske revolucije. Del teh spominov je posvečen dogodkom od 24. do 25. oktobra 1917. leta v Petrogradu. Ti spomini so živ dokaz nepozabnih dni, ki nam je ohranil dragocene podobe nedavne junaške preteklosti sovjetskega ljudstva in njegove boljševiške partije.

V torek, 24. oktobra, se je Petrograd spremenil v pravo vojno taborišče. Smolnir in Zimski dvorec sta postala močni trdnjavi. Vsi so razumeli, da prihaja odločilni čas.

Ze dolgo pred tem dnom so boljševiki razvili neverjetno energijo v pripravljanju oborožene vstaje. Ne ena usta niso spregovorila imena V. I. Lenina. Ze nad tri mesece se je moral Iljič skrivati pred agenti Kerenskega in razen nekaj najbližjih ga ni mogel nihče videti, vsi pa so vedeli, da je Lenin blizu, čutili njegovo nevidno vodstvo, brali njegove članke in se nad njimi navduševali.

Sredi oktobra so se začele širiti vesti, da je Vladimir Iljič že v Petrogradu in da živi ilegalno nekje na voborski strani, da je na njegov predlog CK že določil dan vstaje in da bo Lenin skupaj s Stalinom neposredno vodil priprave za revolucionarno vstajo.

Prvi je začel z vojnimi akcijami Kerenski, ki se je zakopal v Zimski dvorec. Na njegov ukaz so že jutraj porušili mostove in izključili vse telefone Smolnega. Na ulicah so se pojavile številne patrulje in skupine konjenice, ki so skušale preprečiti zbiranje revolucionarjev in so zapirale boljševiške

delavce in rdeče gardiste. Kerenski je ukazal najhitrejšemu svojih eskadronov, da naj uniči tiskarno boljševiških listov »Delavska pot« in »Vojak«.

Ko je Stalin zvedel za napad na tiskarno, je brž krenil iz Smolnega, šel vzdolž oklepnih voz, stoječih v bojnem redu, izbral dva, katerih posadki sta bili že v borbi in mogli izvrševati odgovorne odredbe. Velik jima je, naj takoj kreneta proti boljševiški tiskarni in prepodita rablje. Poteklo je komaj četrte ure in tiskarna je spet tiskala boljševiške liste.

Vsi smo videli, da je bil duša Smolnega Stalin. Niti enega pomembnejšega dogodka ni bilo, ki bi se bil zgodil brez njegovega sodelovanja. Tako se je zgodilo, da so se nanj obračali z najrazličnejšimi vprašanji. Njegovo mnenje so sprejemali kot neposredne direktive samega Lenina. Stalina smo videli povsod: na sestankih, v Vojno-revolucionarnem komiteju, v boljševiški sobi št. 18, na hodniku, kjer so se neprehajano zbirale in prepirale velike skupine prebivalcev Smolnega. Prikazal se je ne pričakovano in zmerom v trenutku, ko je bila potrebna jasna, krepka beseda. Po Stalinovem pojasnilu je bilo vse razumljivo. On je bil zmerom miren, vse je delal hitro, premišljeno in dogmno.

Ko je tako obvaroval boljševiško tiskarno pred uničenjem, se je takoj lotil telefona in čez nekaj minut so telefoni bili spet vključeni. Z ulice so začele izganjati Kerenskijeve patrulje. Petrograd je bil že skoraj ves v rokah boljševikov.

Okoli poldneva sem na hodniku srečal svoja tovariša, delegata II. kongre-

sa sovjetov. Prišla sta na sejo boljševiške frakcije. Sli smo v sobo št. 18, v kateri se je zbirala frakcija.

Ko smo vstopili, se je bila seja že začela. Za majhno, počrnelo mizo, opirajoč se z rokama nanjo in neprenehano prestopajoč se, je v napetem pričakovanju stal Sverdlov. Kodraste črne lasje je imel razpuščene. Na počrnelem, utrujenem obrazu si razločno videl sledove črnih odstranjenih brkov in brade. Močne rdeče ustnice je imel stisnjene. V svojem usnjenem plašču in škornjih je spominjal na potnika.

Malo stran od njega je sedel Stalin in radovedno gledal, kako delegati sedajo. Sverdlov je potrkal s svinčnikom po mizi in začel sejo frakcije. Vsi so čutili, da pride zdaj nekaj važnega, kar izvira nemara od odsotnega Lenina.

»Nam je dana, tovariši, velika zgodovinska odgovornost,« je dejal. — »Od naše organiziranosti je odvisen uspeh socialistične revolucije. CK je odredil, da razglasi na Kongresu sovjetov izročitev celokupne oblasti sovjetom. Naša frakcija mora osvojiti kongres in izvršiti odlok CK.«

Nato je Sverdlov pozval delegate, da kratko obrazložijo svoja mišljenja in želje svojih volivcev. Delegati so drug za drugim vstajali in kratko poročali o položaju na postojankah. Večina se je omejila na nekaj besed: »Sporočili so mi željo, naj se takoj izroča vsa oblast sovjetom, da se konča vojna in zemlja in tovarne izroče ljudstvu.« Vsem je bilo jasno, da je srečno izbran trenutek za prevzem oblasti in vsak je kar nehoti sporočal svoje misli velikemu vodji revolucionarne vstaje — Leninu.

Na koncu se je bil Sverdlov dejal delegatom, da je odlok frakcije obvezen za vsakega člana, je vstal tovariš Stalin in dejal:

»Vsi razumete, da je prišel čas borbe, da računamo z vsakim posameznikom in zato vedite, da ste vsi mobilizirani in brez vednosti Vojno-revolucionarnega komiteja se ne sme nihče oddaljiti.«

Zatem je eden članov Vojno-revolucionarnega komiteja poklical nekaj tovarišev in dejal, da se imajo takoj odpraviti v vojne odrede kot komisarji. Jaz sem moral oditi v šesti bataljon in izročiti odredbo, da se mora takoj zavzeti in braniti nikolajevska postaja. Napolit sem se v Preobraženskijevo ulico in izročil odredbo. Komisar bataljona — načelnik Smolnega — se je razburil in dokazoval, da njegov bataljon ni stražarska komanda, ampak del vojske, ki šteje 8000 ljudi, eden najmočnejših in najbolj revolucionarnih. Ni se hotel pokoriti, ampak je zahteval, da napade njegov bataljon Zimski dvorec. Prišlo je do prepira in celo do tega, da sva oba potegnila samokrese. Nazadnje mi je vendarle uspelo dokazati, da je neizvrševanje ukazov v vojnem času zločin. Komisarju sem razložil, da je nikolajevska postaja izrednega strateškega pomena, je v sredini mesta, blizu Smolnega, potrebna za zvezo z Moskvjo in če jo zavzamejo kontra-revolucionarji, pride v nevarnost obojena vstaja. Cilj dalje sem govoril, tem resnejši je bil komisar in nazadnje je privolil, da da del svojega bataljona za obrambo postaje. Vrnil sem se v Smolnir.

Ko sem prišel v sobo Vojno-revolucionarnega komiteja in kratko poročal o izvršeni nalogi, sem dobil novo. Moral sem z nekim tovarišem takoj oditi na križarko »Aurora« s pismom. Funkcionar Vojno-revolucionarnega komiteja mu je dejal: »Vzemi motocikel in na pot! Spotoma mu poveš za kaj gre. Na svidenje!« Vzela sva motocikel in krenila proti francosko-ruski tovarni, kjer je bila zasidrana »Aurora«. Spotoma mi je sopotnik dejal samo štiri besede: »Aurora je prileti v luko.«

Prispela sva do »Aurore«. Odvedli so naju na palubo. Naproti nama je prišel predsednik ladijskega komiteja. Izročila sva mu pismo. Odprl ga je in glasno prebral: »Z vsemi mogočimi sredstvi, s katerimi razpolagate, obnovite promet na nikolajevskem mostu in

privedite »Auroro« bliže Zimskemu dvorcu.«

Predsednik je še enkrat z očmi preletel papir, dejal nama, da ostaneva do izvršitve ukaza na palubi in zaprosil, da pokličejo kapitana. Čez minuto je prišel kapitan, ostareel pomorščak častnik. Predsednik mu je dal ukaz. Častnik ga je, gubajoč čelo, počasi ponovil, premikal ustnice in napeto mislil. Predsednik ni odmaknil oči od njega. Nazadnje ga je nestrpno vprašal: Kaj praviš k temu? — »Ladje ne morem odvesti po reki, tam ni dovolj globoko, tvegam, da nasedemo.« »Ni res. Tam je za križarko dovolj globoko.«

Kapitan ni nič odgovoril, samo malce porogljivo je skomizgnil z rameni. Predsednik ga je spet kakor poprej strogo vprašal:

»To pomeni, da odločno nočete odvesti križarke!«

»Da, odločno ne.«

Poklicali so starešino Zahareva. Prišel je gibčen, krepek mornar. Predsednik ladijskega komiteja mu je povedal ukaz in ga prijateljsko in zaupno vprašal za svet.

Starešina Zaharov je zaničljivo pogledal kapitana, se izprsil in dejal: »Dovolite, jaz povedem križarko. Opravihi bomo tudi brez oficirskih gospodov. Takoj izmerim globino in odvedem ladjo.«

Predsednik se je zadovoljno nasmehnil in sprejel njegov predlog. Nato se je obrnil h kapitanu in strogo dejal: »Vi in vsi častniki ste aretirani. Izvolite oditi v skupno kabino.«

Starešina Zaharov in dva mornarja so stopili v čoln in začeli meriti. Kmalu so se vrnili in Zaharov je poročal, da se voda dovolj globoka in da morejo križarko mirno prileti v luko. Nato se je starešina vzel na poveljniški most. Iz »Aurorinega« dimnika se je dvignil črn dim, v osrčju ladje so zabrnili stroji, križarka se je premaknila. Kapitan, ki ga še niso odvedli s palube v zapor, videč, da je »Aurora«

V Št. Ilju imajo že 16 borcev za večji hektarski donos

Naš petletni plan predvideva vzporedno z elektrifikacijo in industrializacijo zemlje tudi izboljšanje kmetijstva v vseh panogah. Z dosedanjimi načini obdelave zemlje, bi naše kmetijstvo nikakor ne moglo zadovoljevati vedno večjih potreb delavstva in mestnega prebivalstva. Naše obdelovalne zadruge in državna posestva se poslužujejo najrazličnejših pridobitev znanosti, da dvigajo donos pridelkov na hektar, kar mogoče višje. Letošnja letina nam je v tem pogledu prinesla že marsikaj izkušenj. Tudi prenekateri kmet sam je že dosegel letos prav visok hektarski donos.

Pred mesec se je pri nas začelo razpravljati o borcih za večji hektarski donos, kot o posebnem gibanju. Zanimanje za ta pokret je bilo posebno med naprednimi kmeti precejšnje. Kljub temu, da so o borcih za večje pridelke dosti razpravljali po vseh naših vaseh, so do sedaj le v Št. Ilju resno začeli z delom.

Preteklo nedeljo so se zbrali, da bi

se dogovorili kako bodo obdelovali svoja polja, kako bodo uredili posestva, hleve, vinograde, sadovnjake, pašnike itd. Bili so navdušeni nad dejstvom, da jim ljudska oblast daje vzpodbudo, da bi čim bolj uredili svoja posestva. Tudi o pogojih, ki so potrebni, da kdo od borcev za večje pridelke postane udarnik, so zelo vneto razpravljali. Precej so se ustavljali ob vprašanju delovne sile, kar so pa nazadnje le ugotovili, da se ne bo ublažilo, ker se naša industrija tako razvija, da bo zaposlila še več rezervne delovne sile, ki je bila še do sedaj na kmetih. Kmetu ostane torej to, da z malo delovne sile, pač pa z več drugimi tehničnimi pripomočki čimbolj dvigne hektarski donos — kar ga bo prav za prav dvignilo na raven kmeta v naprednih državah.

Kmetje, ki so pristopili v gibanje borcev za večje pridelke, so se kot zavestni člani Osvobodilne fronte častno obvezali v posebnih pogodbah, da bodo izpolnili vse prevzete obveznosti (glej pogodbo tov. Jezernik Baltazarja).

Podpisani Jezernik Baltazar, posestnik 11 ha obdelovalne zemlje iz Št. Ilja se kot član Osvobodilne fronte moralno obvezujem, da bom:

1. Na posestvu uredil tak kolobar (plodored), ki bo najbolje odgovarjal plodnosti zemlje in omogočil, da se zemlja ne bo enostransko izčrpavala. Plodored bo v skladu s smerjo gospodarstva v našem kraju.
2. Gnojišče bom uredil tako, da bo gnoj pravilno dozoreval. Izboljšal bom gnoj pridobival na ta način, da ga bom skladal na visoke kope. Uredil bom gnojišče in gnojnično jamo.
3. Skrbel bom za priprave komposta za gnojenje travnikov in vrtov.
4. Povsod, kjer bo le mogoče, se bom posluževal strojne oranja in povsod, kjer bo mogoče, izvršil globoko jesensko oziroma zimsko oranje.
5. Kolikor dopušča teren, bom sejal s sejalnim strojem vse kulture v vrste zaradi lažje obdelave.
6. Vso pažnjo bom posvetil zatiranju rastlinskih škodljivcev ter bom sodeloval pri množičnem zatiranju istih.
7. Temeljito in pravočasno bom izvršil okopanje in se v največji meri posluževal okopalnika.
8. V kolikor bom imel ozimnega žita, ga bom spomladi čimprej prebranal.
9. Žetev in košnjo bom vedno pravočasno izvršil.
10. V treh letih bom odstranil vso mešano pasmo kokoši. Za vsak nasad bom odslej najprej poskrbel samo jajca pristne štajerske kokoši.
11. Moje sadno drevje bo stalno očiščeno. Iz sadovnjakov bom odstranil vse staro in bolno drevje.
12. Izvršil bom zimsko škropljenje sadnega drevja.
13. Gnojil bom število sadnih sort. Nerodovitne sorte in sorte, ki niso po samem izboru predvidene, bom precepil.
14. Uredil bom po možnosti plantažne nasade. Na novo pa bom nasadil samo sorte sadnega izbora, in to največ 4 do 5 sort. Sadil ne bom drevoja z višjim deblom kot 160 cm.
15. Po možnosti bom prideloval sortirano vino. V treh letih pa bom odstranil s posestva zadnji trs šmarnice.
16. V svojem hlevu bom imel samo rodovniško živino in se pečal z vzgojo mlade plemenske živine.
17. Hlev bom imel vedno čist in gavsaj enkrat letno prebelil.
18. Gojil bom svinje samo čiste slovenske pasme.
19. Uredil si bom pašnik.
20. Gledal bom, da bo dosežen hektarski donos pšenice 18 q, krompirja 150 q, koruze 25 q, krmske pese 250 q.
21. Pri detelji bom pustil najmanj 20% za seme, višek semena pa bom oddal državnim semenarnam.

Št. Ilj, dne 31. oktobra 1948.

Jezernik

Pogodbe so napravili tudi kmetje: Dolinšek Blaž, Kuhar Kristl, Kralj Blaž, Uranjek Rudolf, Gril Franc, Jelen Baltazar, Dolinšek Anton, Uranjek Franc, Kopitar Alojz, Glušič Anton, Jelen Anton, Tanjšek Anton, Oček Franc, Habe Anton in Rajh Franc.

Vsi kmetje, ki so se prijavili, so sklenili, da bodo v svoje gibanje pritegnili še čim več ostalih, da bo tako v Št. Ilju in okoliških vaseh prihodnja leta dose-

žen tak hektarski donos, ki bo lahko vzgled ostalim.

OBVESTILO

V sredo dne 10. novembra t. l. bo za področje mestnega ljudskega odbora v Celju sejem goveje živine.

Sejem bo na starem sejmšču (Zeleni travnik) in se bo začel ob 8. uri zjutraj. Odkupovala se bo klavna in plemenska goveja živina.

Jesenska setev pred zaključkom

Jesenska setev se bliža h koncu. Setev je vslošno dobro potekala. Da ni bilo ob času setve večkrat močnega dežja, bi bila setev dosežena ob določenem roku, ki je bil 25. oktober. Pri setvi ni bilo posebnih zaprek, posebno tam, kjer so KLO s svojimi setvenimi aktivisti uspešno pomagali. Po poročilih, ki so prihajala od strani KLOjev in članov okrajne setvene komisije, bo setveni plan pri vseh žitnih kulturah dosežen. Dosedaj je posejano okoli 95 odstotkov vsega žita. Setev pa se še nadaljuje in bo končana v nekaj dneh. Da bi dosegli večji hektarski donos so bile med kmetovalce razdeljene večje količine priznanih in dobrih semenskih žit, pšenice, ječmena in rži. Priznano žito je posejano v strnjanih okoliših največ v Savinjski dolini, rž pa v hribovitih krajih. Pri delu so letos pomagale kmetijske zadruge, od katerih so nekatere svojo nalogo zelo dobro izvedle. Zadruge so kontrahirale strojno oranje, zbirale, čistile, razkuževale in razdeljevale semensko žito. Posebno dobro so se izkazale KZ Petrovčev, Gotovlje, Zalec, Polzela, St. Peter, Braslovce, Vrbo in Planina, ki so naloge v redu in pravočasno izvršile. Slabše pa so te naloge opravile KZ Ponikva pri Grobelnem, St. Vid pri Grobelnem,

Dobrna in Zagorje. Pri izvedbi setve se je tudi pokazalo, da je premalo povezave med KZ in KLO, kar je škodovalo samemu delu. KLO in KZ se morajo zavedati, da bodo razne gospodarske akcije lahko uspešno izvršene samo v tesni povezavi. Tako se ne sme zgoditi, da KLO sploh ne ve, koliko je KZ prešla in razdelila ter koliko je še ostalo semenskega žita, kar je bil pri nekaterih KLO-jih primer. Pokazala se je tudi pomanjkljivost evidence, kot pri zbiranju podatkov o razdeljevanju semen in posejanih površinah. (KLO Petrovčev, Zalec, Braslovce, Buče, Lisično) na ta način slabo organizirana evidenca otežuje na okrajih pregled poteka setve. Dobro so se izkazali pri setvi posebno pri ustvarjanju evidence KLO St. Peter v Sav. dolini, Sv. Jurij ob Taboru, Nova cerkev, Griže, Vransko, Dobrna, Polzela, Frankolovo, Kozje in še več drugih. Setev je povsod tam, kjer so resno pristopili k delu setveni aktivisti dobro potekala. Pri setvi je mnogo pripomogel tudi »USTROJ« s svojimi brigadami, ki je kljub pomanjkanju traktorjev dosegel plan oranja. Posebno dobro se je izkazala traktor-ska brigada v Sentspavlju. Tudi kvaliteta oranja se je izboljšala in so bili kmetje z delom zadovoljni.

Očistimo sadno drevje

Sedaj, ko smo očistili in na novo posadili naše gozdove, nas čaka v letošnji jeseni še zadnja važna gospodarska akcija — čiščenje in škropljenje našega sadnega drevja. Republiška zveza Kmetijskih združenj je v ta namen priredila »Teden čiščenja sadnega drevja«, ki je namenjen izvedbi uredbe o čiščenju drevev, katere velja za vse področje ljudske republike Slovenije.

Po uredbi je dolžan vsak lastnik, zakupnik ali uživalec obvezno odstraniti vsa sadna drevesca, ki so suha ali na pol suha, rakava, napadena od zlubnikov, vrtnih zavrtcev, navadnih kaparjev, kaparja San José ali krvavih uši v taki meri, da ni mogoče drug način uspešnega zatiranja teh škodljivcev. Uredbo bo treba najstrožje izvajati, ker sicer ne bodo doseženi zaželeni uspehi v obnovi našega sadjarstva, naši sado-nosniki pa bodo postali žrtev nevarnega škodljivca, ameriškega kaparja.

Naši krajevni ljudski odbori in Kmetijske zadruge so že prejele plane, ki jih je izdelal Okrajni kmetijski odsek za čim uspešnejšo izvedbo te akcije. Do nedelje, 7. t. m., bodo v vseh krajevnih odborih sestanki, na katerih bodo kmetje pregledali krajevni plan, za katerega bodo odgovarjale Kmetijske zadruge s svojimi sadjarskimi oddelki. Naloga teh odsekov pri Kmetijskih zdru-gah ni samo pospeševanje sadjarstva in vrtnarstva, temveč je njih glavna naloga izboljševati že obstoječe nasade, nato šele ustanavljati nove. Samo s sodelovanjem posestnikov in s pomočjo množičnih organizacij bo ta akcija popolnoma uspešna. Posebne čistilne skupine, ki bodo določene na sestankih, naj vključujejo vse sposobne ljudi, ki kažejo količakar zanimanja za sadjarstvo. V prvi vrsti pa so seveda dolžni sodelovati lastniki sadovnjakov sami. Zlasti na področjih Krajevnega odbora Škofja vas, v Smarjeti in v okolici Laškega, ki so okužena po ameriškem kaparju, morajo to akcijo izvesti z največjo resnostjo.

V okraju Celje-okolica bomo v tednu čiščenja sadnega drevja pregledali in očistili okoli 230.000 dreves. To ne bo težka naloga, če bomo znali najti pravi-len sestav krajevnih skupin, ki bodo

vodile delo. Težišče akcije pa bo na kmetijskih združenjih, ki bodo naloge praktično izvajale.

V tednu čiščenja sadnega drevja od 7. do 14. novembra bomo morali izvršiti tole delo:

1. Iztebiti iz sadovnjakov staro, suho in na pol suho sadno drevje, nadalje drevje, ki je zelo visoko in ki se zaradi visoke drevesne oblike ne bi moglo pravilno očistiti oziroma škropliti. Ne smemo pozabiti tudi na nerodna drevesa, ker nima pomena, da rastejo v sadovnjaku ter ne dajo nobenih dohodkov.
2. Razredčili pregoste nasade, posebno češpljeve, ki ponekod niso podobni nasadam, temveč bolj gozdom in so zelo potrebni sekire in žage, ker so taki nasadi le v škodo, ne pa v korist kmetovalcu. Samo ob sebi se razume, da sado-nosnik, ki je gost, ne more uspeti.
3. Razredčili pregoste vrhove, izsekali iz njih suhe in na pol suhe, polomljene in rakave veje, nadalje veje, ki se križajo v kroni.
4. Otrebili korenjake in veje vodenih poganjkov, ki po nepotrebnem pijejo rastlinske sokove, ki nato primanjkujejo drevesu, zaradi česar stradajo potem plodovi in drugi deli drevesa.
5. Ostrgali debela in veje: starega lubja, mahov, lišajev, pod katerimi išče zavetišče na tisoče škodljivcev sadnega drevja. To staro lubje, lišaje in mah je treba ostrgati na razprostrte rjuhe, plahte, papir in podobno ter na licu mesta sežgati.
6. Iztebili bomo iz sadovnjakov in v neposredni bližini sadovnjakov razne grme, ki so legla raznim zajedalcem.

Sadjarji, posebno mladinci, zavedajte se, kako važna je ta naloga v našem sadjarstvu. V nobenem primeru ne bomo dopustili, da postanejo naši sado-nosniki žrtev kaparja San José, oziroma kjer tega še ni, ne bomo dopustili, da se pojavi. Dali bomo vse sile od sebe, da očistimo sadjarske okoliš pred tem nevarnim škodljivcem. Zavedajmo se, da nam stoji tukaj ob ramih ljudska oblast, ki je doslej vsestransko pomagala pri uničevanju tega škodljivca, in bo pomagala tudi v bodoče.

Z Be-Se-Že-jem v borbo proti jetiki

Premovanje ovc v Solčavi je pokazalo viden napredek v reji drobnice

Okraj Mozirje je med drugim tudi poznan po reji dobrih solčavskih ovc, ki spadajo po kvaliteti volne in zaradi okusnega mesa med najboljše pasme v Sloveniji.

Da pokaže viden napredek v povojni ovčereji, je Kmetijska zadruga v Solčavi priredila pred kratkim ovčje premovanje, ki je bilo združeno z razstavo in sejmom. O poteku tega premovanja nam poročajo:

»Reji so pripeljali na sejem 289 plemenskih ovc. Določeni so bili 3 zbirni centri, iz katerih so potem pastirji pripeljali ovce na sejem. Tega so se udeležili kupci iz raznih krajev, med njimi tudi člani OZKZ-e Celje okolica, OZKZ-e Maribor, OLO Maribor in OLO Novo mesto. Od vseh 289 plemenskih ovc je bilo odbranih 124, nagrajenih pa s prvo nagrado 4, z drugo 11, s tretjo pa 10. Najboljše ovce so bile prisojene Robanovim, ki edini vodijo skoro dolgo dobo let rodovnik, potem Gorčevim in Ostrovršnikovim rejam. Nagrade so prejeli tudi trije pastirji za marljivo pomoč pri ovčereji.

Po končanem premovanju je bila otvorjena razstava volne in volnenih izdelkov. Volna je bila razstavljena v surovem in predelanem stanju. Prikazan je bil ves potek pridobivanja volne: od striženja, mikanja in preje, do kvačkanja in pletenja volnenih izdelkov. Obiskovalci so si lahko ogledali prejo volne na različnih kolovratih do 200 let starih, pa do najbolj modernih. Saj so mladinke in starejše žene pokazale na licu mesta svojo spretnost v tem delu. Med razstavljenimi izdelki so bile nogavice, rokavice, jopice in tako dalje. Mnogo teh izdelkov je bilo okrašenih z narodno ornamentiko. Razstavljeno pa je bilo tudi domače suknjo, krzno in usnje.

Po sejmu se je vršilo po stari navadi ljudsko rajanje. Nastopili so najboljše pevci, gitaristi, harmonikaši, ci-trasti itd. Domačini so se udeležili te prireditve polnoštevilo in je bil uspeh za obnovljeno Solčavo izredno zadovoljiv.

Premovanje in sejem sta bila tudi v Lučah. Kljub zelo slabemu vremenu je vse poteklo v redu in uspeh ni izostal. Rejci so zamenjali svoje ovne s tistimi, ki so jih bili kupili v Solčavi.

Ze prej omenjeno slabo vreme pa je onemogočilo enako prireditev v Gornjem gradu.

Okrajna zveza Kmetijskih združenj Mozirje namerava v bližnji bodočnosti prirediti razstavo gozdarstva in lesne proizvodnje zadrugaškega sektorja.

CELJANI!

V nedeljo masovno delo na izsekavalnišču drv. Zbor ob 7. uri zjutraj pri počitniškem domu pod Tovstom. Po možnosti prinesite s seboj sekire.

pripravljena, da se gane z mesta, je stopil k predsedniku in ga prosil, naj mu dovoli, da gre spet na poveljniški most. Predsednik se je zasmel: »Saj se vendar bojite, da je tu preplitvo!« — »Prosim vas, da mi oprostite, zmotil sem se! Dovolite, da vodim ladjo, kamor velite.«

Predsednik je premislil in privolil, a kapitana opozoril, da pomeni izdaja smrtno kazen. »Aurora« je zaplula na sredo Neve in krenila proti mostu. V isti smeri so po pločnikih krenile kolone pešcev. Po levem bregu so šli mornarji druge baltiške ladijske posadke, po desnem mornarji derjabskih vojašnic. Junkerji, ki so bili zavzeli Nikolajevski most, so se prestrašili in pobegnili k Zimskemu dvorcu.

»Aurora« je vrgla sidro. Mornarji so spustili most, se povsem približali Zimskemu dvorcu, iz oči v oči junkerjem, ki so ga branili. Voditelji operativnega štaba Vojno-revolucionarnega komiteja, ki se je bil nastanil v Petro-pavlovski trdnjavi, so se dogovorili z ladijskim komitejem »Aurora« o skupnem delovanju. Jaz in moj sopotnik na »Aurori« njsva imela več kaj delati, odpeljali so naju na breg, nakar sva se vrnila v Smolni poročat.

Zvečilo se je. Najin motor je izginil. Prišla sva na Marsovo polje. Tam so naju v temi ustavili z glasnim vzklikom:

»Stoj! Kdo je?«

Ustavila sva se in odgovorila, toda patrolja je zahtevala dokumente. Potegnili sva jih iz žepa, jezna, ker so naju zadrževali. Vojaki so nama dejali:

»Kaj se jezita? Ali se mar malo potika tukaj vsakovrstnih izmečkov? Še sam Kerenski je malo poprej pobegnil. Zdaj je ukazano, da zadržimo vsakega psa, nika človeka.«

Prijela sva patroljo:

»Kako pobegnili? To so neslane šale. To ne more biti!«

Razmišljal zdaj, »ali more ali ne more biti, toda Kerenskiga le ni. Cepci pavlovski so ga spustili. Prav tu na temle mostu je bila njihova patrolja. Mimo njih je šla zaprta kočija v spremstvu konjeniškega eskadrona. Vojaki so hoteli pogledati v kočijo, toda neki oficirček jim tega ni dovolil, dejal je, da je pogledal neki dokument in da je vse v redu. Kočija z eskadronom je izginila, za njo pa so pritekli mornarji, povedali, da je Kerenski pobegnil. Gotovo je bil on v kočiji. Patroljo so zamenjali, nam pa veleli, da moramo kar moči strogo vsakega preiskati. Zdaj preiskuj ali ne preiskuj. Kerenski nam je le spolznil.«

Vso pot do Smolnega sva bila mračna in molčeča. Spustili iz roke takega ptička v najnevarnejšem trenutku... Kakšna zločina malomarnost!

V Smolnem sva srečala veliko in hrupno gručo ljudi. Za zvečer je bila določena seja menševiško-eserskega izvršilnega komiteja skupaj z delegati II. kongresa Sovjetov. Namen te seje je bil, da se »obdelajo« delegati in onemogoči oborožena vstaja. Čeprav je bilo že pozno, se seja še ni pričela. Udeleženci so se razburjali, vpili, zahtevali, da se seja začne. Nazadnje so se za mizo prikazali menševiško-eserski voditelji: Dan, Goc, Avksjetjev in drugi. Dan je sporočil pozdrav izvršilnega komiteja in takoj zlobno napadel boljševike, ki da začnajo z »medsebojno vojno« in s »strašnim krvopolitjem«.

»Spametujte se, tovariši, in ne verjemite nagovarjanjem boljševiških uzurpatorjev,« je z odra dejal Dan.

Delegati pa, razburjeni zaradi ogabne Danove klevete, so začeli vpiti in mu niso dali govoriti:

»Osel je tvoj tovariš, a ne mi! Boljševikov ne boš grdil...«

Mnogi so razkačeni odšli. Tudi jaz sem šel ven in krenil v tretje nadstropje. V sobi Vojno-revolucionarnega komiteja je medlo gorela majhna električna svetilka. Kraj mize je stal Josip

Visarionovič, obkrožen z vojaki. Obraz je imel utrujen od prečutih noči, a držal se je kakor zmerom ravno in vedro. Na sebi je imel vojaški plašč. Govoril je s tihim, enoličnim glasom:

»Sklenil smo, da takoj prevzamemo v svoje roke list »Izvestja« Centralnega izvršilnega komiteja. Ne smemo dovoliti, da blati glasilo sovjetov v rokah menševikov svojega gospodarja — sov-jete. Da zavzamemo telegram in telefon, je že odposlana vojska rdeče garde, zvesta boljševikom, da zavzame vse mostove in jih brani. Začasna vlada jih je poskušala uničiti in Petrograd razpoloviti. Oklevanje pa pomeni propad. Čas je, da nehamo z menševiško-eserskim brbljanjem v dvorani za akte. Potrebno je, da vsi naši tovariši, ki hočejo iti z boljševiki, takoj odidejo iz dvorane in gredo delat na svoja mesta. Brbranja je dovolj.«

Vsi navzočni so takoj odšli v dvorano za akte. Tam smo se razkropili in začeli prepričevati delegate, naj ne poslušajo menševiško-eserskega brbljanja in da naj se razidejo. Nastal je hrup, ljudje so začeli odhajati. Prese-neni voditelji seje so z grozo ugotovili, da se dvorana bolj in bolj prazni.

Polnoč je že davno odbila, a mi smo bili vsi tako razburjeni, da nismo niti pomislili na spanje. Odšel sem v pred-dvorje, kjer se je gnetlo mnogo ljudstva — vojakov in rdečegardistov. Tu so se iz njih vrst sestavljale pehotne patrolje. Neki rdečegardist je glasno štel ljudi, ki so mu prišli v roke in vpil: »Eden, dva, tri, ti si starešina, na Pet voglov, marš!«

Ljudje se niso niti dobro zavedli, ko so šli stekli na ulico. Začutil sem, da me je potegnil za rokav, nato me je sunil k dvema rdečegardistoma in zavpil:

»Eden, dva, tri, ti si starešina. Na Nevski, marš!«

V trenutku smo bili, na pločniku in se, zroč drug drugega, smejali. Eden naše trojke je veselo spregovoril:

»Kako ti dela, prekleti vrag, kakor bi pekeli palačinke. Kaj hočemo, nu, pa pojdimo patroljirat. Zdaj tako in tako ne moremo spati.«

Odšli smo na Nevski prospekt ter krenili proti Admiraltiteti. Svetilke niso gorele in tema je bilo kakor v rogu. Pihal je hladen veter in padal suh sneg. Na križpotih so goreli ognji, okoli katerih so se grel in glasno razgovarjali rdečegardisti, vojaki in mornarji. Po pročeljih hiš, ostenjenih od ognjev, so plesale velikanske sence. Iz teme so spet in spet prihajale nove patrolje. Ljudje so se ob ognju pogreli in spet odšli, izginjajoč v temi.

Mi smo patroljirali po mestu skoraj do zore in pregledovali straže po mostovih. Mimo nas so zdrdrali oklepni vozovi z nekaj odredi rdečegardistov s puškami v rokah. Ko smo zvedeli, da gredo proti Smolnemu, smo krenili za njimi.

Spotoma sem le prišel do hiše, v kateri sem stanoval, si prevezal ranjeno nogo in se malo odpohil. Ob zori 25. okt. sem bil spet v Smolnem.

Tu so že vsi govorili, da so rdečegardisti zavzeli ne samo mostove in postaje, temveč tudi telefonsko centralo, Državno banko, Marijin dvorec, v katerem se je nastanil predparlament, in vse glavne ulice mesta. V rokah začasne vlade sta bila samo Zimski dvorec in Glavni štab. Vstaja je bila v polnem razmahu in oblast je že dejansko prešla v roke petrogradskega sovjeta.

Idoč mimo sobe št. 18 v prvem nadstropju sem videl, da je v njej sestanek. »Kaj je tukaj?« sem vprašal tiste, ki so stali pred njo.

»Seja boljševiške frakcije II. kongresa,« so mi odgovorili.

Zrinil sem se v sobo skupaj z drugimi. Vsa mesta so bila že zasedena. Kraj mize je stal Sverdlov. Poročal je frakciji o načrtu znamenite deklaracije »Delavcem, vojakom in kmetom«, ki jo je imel sprejeti I. vseruski kongres sovjetov. Predloženi načrt je bil sprejet

brez diskusije in soglasno. Prav tako je bilo sklenjeno, da ga priporoči kongresu. Tačas je neki vojak stopil na prag in razburjeno zavpil:

»Lenin je v Smolnem! Takoj pride na sejo sovjeta...«

Delegati so skočili s svojih mest in stekli v drugo nadstropje, v dvorano za akte, v kateri je tačas zasedal petrogradski svet.

Slišali smo, da je Lenin zadnji čas bival nekje v Lesnem, nihče nas pa ni vedel, da se je Vladimir Iljič že vrnil v Smolni.

Ko smo prišli, je bila dvorana polna že do zadnjega kotička. Lenin še ni prišel, a pričakovali so ga vsak trenutek. Vsi so bili radostno vznemirjeni. Zdi se, da nihče ni opazil, kdaj je Vladimir Iljič vstopil. Vsi so utihnili, ko se je nekje od zadaj bližal s svojim krepkim, hitrim korakom predsedniški mizi. V tej nenadni tišini je v vseh zbudila pozornost njegova nenavadna zunanjost. Velika okrogla glava s širokim čelom je bila obrta, prav tako brki in brada, obraz je bil videti mišičast, ustnice pa močno stisnjene. To je tako malo spominjalo na znani Leninov obraz, da so se vsi nehote začudili. A že čez sekundo so ljudje spoznali Iljiča in dvorano je pretreslo navdušeno ploskanje. Lenin je mirno prišel do predsedniške mize in sedel. Ko je dobil besedo, je stopil na oder in s trdnim, jasnim glasom začel svoj zgodovinski govor, ki ga pozna ves svet:

»Tovariši! Delavska in kmečka revolucija, o katere potrebni so neprenehoma govorili boljševiki, je zaključena... Odslej nastopa nova doba v zgodovini Rusije in tretja ruska revolucija mora v svojem končnem rezultatu privedi do zmage socializma...«

Ko je končal svoj govor je Lenin sedel za mizo, položil roke nanjo in z malce priprtimi očmi gledal ploskajoče deputate, kakor da se to veselje sploh ne nanaša nanj. Sejo so zaključili, a veselo razburjeni ljudje so neprenehoma navdušeno govorili o Leninu.

Hočemo biti najboljši

Drzen sklep, vendar up in nada slehernega pionirja odreda Lidije Šentjurčeve v Vitanju. Mnogi pionirji se bodo vprašali, kako upamo priti do tega zaključka. Pa pogledajmo naše dosedanje delo.

Takoj v pričetku šolskega leta smo pričeli z resnim delom. Izvolili smo si dober štab, ki je že na prvem sestanku sestavljal načrt dela, ker je vedel, da brez načrta delo ne bo uspešno. Plan smo pričeli takoj izvajati. Ustanovili smo takoj razne krožke in kar je najvažnejše, trojke za pomoč pri učenju, ker se zavedamo, da je naša glavna naloga učenje. Vsak krožek in skupina je naredila svoj letni plan dela. Vsaka četa ima svoj grafikon, katerega vsi pionirji z radovednostjo zasledujejo. Ni jim vseeno, če črta pri obisku preveč pade. Na sestanku takoj opozorijo pionirje, ki ne obiskujejo pouka. Tako čete in posamezni krožki med seboj tekmujejo. Oglejmo si uspehe tega tekmovanja:

Mladi literati na delu

Plan je predvideval ustanovitev literarnega krožka. Za vodjo krožka smo izvolili pionirko Krančan Marijo, ki že uspešno vodi svoj krožek. Literarni krožek zajema: dramsko skupino, folklorno skupino, recitatorje in skupino mladih pesnikov in pisateljev. Dramatska skupina vadi igro Sinji galeb. Folklorna skupina je že nastopila pri tabornem ognju, katerega smo kurili na predvečer dneva Pionirskega tiska. Recitatorji so ob tabornem ognju recitali pesmi iz pionirskih listov. Sedaj se pridno pripravljajo za zbor v čast LMJ. Posebna naloga literatov je, da vsak mesec izdajo svoj časopis. Izdali so že prvo številko, ki pa še ni tako urejena, ker smo hoteli, da bi bila za razstavo Pionirskega tiska. Plan predvideva, da mora časopis zajeti sledeče teme:

1. Važni dogodki v naši domovini in izven.
2. Važni dogodki v našem okraju — petletka.
3. Delo odreda — delo krožkov.
4. Zabavna stran z ugankarskim krožkom.

Torej bo imel naš časopis štiri strani, dočim ima prva številka samo dve. Časopis bo jasno prikazal delo odreda, prikazal napake in dobre strani.

Tako bo krožek s svojim delom naučil ves odred ljubiti in spoštovati materin jezik, naučil bo spoštovati slov. književnost, naučil ljubiti vse tisto, za kar so se borili in za kar se še bori vse delovno ljudstvo.

Kdo je ilustriral naš časopis?

To je bil naš delaven risarski krožek. Toda ne samo to, okrasil je tudi razstavo Pionirskega tiska in naše učilnice. Vodja krožka Kitec Zlatka vsak ponedeljek zbere svoje risarje, da rišejo stvari, ki so potrebne šoli in organizaciji. To delo spremljajo z zadovoljstvom tov. učitelji, ki se obračajo s prošnjami do krožka, da nariše stvari, ki so potrebne učilnicam. Krožek je sklenil, da bo še v prvem polletju organiziral razstavo svojih del in da bo čim lepše okrasil učilnice.

Kaj je pa na hribu tako živo?

vprašujejo ljudje po Vitanju. Nič posebnega. Modelarji preizkušajo svoje modele, saj se pripravljajo na tekme. Nastopil je dan tekem. Pionirji so

tekmovali z modelom MP5. Določeni sta bili dve nagradi: 1. nagrada celoletna plačana članarina Pionirskega lista, 2. nagrada celoletna plačana članarina Pionirja. Prvo nagrado je odnesel Strmčnik Bernard, drugo pa Dobrosavljevič Mitja. Njuna modela sta imela najlepši in časovno najboljši let. Smolo je imel le vodja krožka Kušar Mitja, ker mu je letalo med letom odpovedalo. »Nič hudega — je dejal — še pravo letalo včasih odpove. Bom pa drugič pokazal, da sem res pravi vodja krožka.« Pokazal je že naslednji dan, njegov model je najlepše letel od vseh do sedaj napravljenih. Tako modelarski krožek ves mesec pridno dela, na tekmovalnih pa pokaže svoje uspehe.

Razen ostalega je krožek sprejel sklep, da bo naredil pomanjkljiva učila, razne predmete iz lesa. Ugodil je tudi prošnji šahovskega krožka, da mu bo izdelal šahe.

Pod geslom — danes modelarji — jutri piloti — koristni člani FLRJ, se pridno zbirajo vsak četrtek pri delu.

Glavice nam bistri ugankarski krožek

To je krožek bistrih pionirjev, ki sami delajo križanke in uganke, ter jih priobčijo v svojem listu Vajah. Najboljše bodo poslali tudi Pionirskemu listu. Krožek sam s knjigami nagraduje najboljše.

Za zdrav duh v zdravem telesu

pa poskrbi fizikalna skupina, ki trikrat tedensko pridno vadi. Na vsak način hoče doseči prvo mesto v razpisnem tekmovanju in dobiti od OPS žogo. Z vajami v teku se pridno pripravljajo na jesenski cross. Že sedaj bodo pričeli z vajami za Pionirski dan, ker ni v Vitanju TD, so si pionirji v okviru PO ustanovili svoje majhno društvo, dati hočejo vzgled mladini v Vitanju.

Takšno je življenje naše organizacije. Poleg vsega imamo še fizikalni krožek, ki bo delal razne poizkuse. Delavna skupina zajame vse telesno močne pionirje. Ta je poskrbela, da se je pripravil taborni ogenj, napravila bo igrišče za odbojko, skrbi za red in snago po dvorišču. Pomagala bo pri gradnji zadržnega doma. Ker v preteklem letu konkurs mladih naravoslovcev pri nas ni dobro delal, smo si letos že preskrbeli zemljo, da bomo lahko pomladi takoj pričeli z resnim delom.

Ne smemo še pozabiti na našega blagajnika Frižkovec Zdenka, ki zalaga z denarjem vse krožke in pridno urejuje blagajno, ter poskrbi, da je vedno kaj denarja.

Tako smo v Vitanju vsi pionirji radi volje vključeni v odred, ker nam ta nudi mnogo pestrosti in poučnih stvari. Naši sestanki so dobro pripravljeni, so živahni, na sestankih razpravljamo o vsem delu — vsi. Naš odred se veseli, da se je dne 20. t. m. zopet povečal, ker smo medse sprejeli nove vpisane učence. Napovedali smo tekmovanje vsem odredom v okraju Celje-okolica. Hočemo, da bi tudi drugi odredi delali, želimo jim pomagati. Povabili bomo druge odrede, da si ogledajo naše delo.

Zelo smo ponosni na prehodno zastavico, katero smo prejeli od OPS. Hočemo še bolj delati in se vestno pripravljati na vse naloge, ki nas čakajo, v bodočem življenju, kot graditelje socializma.

Pionirji odreda Lidije Šentjurčeve Vitanje

Krašovec Jurček:

LOGARJEVI OBRAČUNAJO SKRIVICO

(Novela)

Med nedeljsko prireditvijo so bile klopi pod kozolcem polne, da so se kar šibile. Frkolini so zlezli v late in napol obišeni zjajali na oder, kjer so nastopali vaški fantje in dekleta. Ženske so si v klopih prišepetovale in delale opazke o nastopajočih, hvalile in se norce brile s tega ali onega igralca, ki se je v tisti presneti tremi zmotil ali zajecjal. Med gledalci je bil tudi Pepč, ki ga je vedno zaneslo tja, kjer je zavohal pijačo. Prišel je naravnost iz Gabrove gostilne že precej okajen. Stekleno je pogledoval na oder, kjer so Primorci peli pesmi. Oči so se mu ob pogledu na brhko Ančko poželjivo svetlikale. Bil je tiste sorte ljudi, ki silijo za nečim, vse bolj, kolikor bolj se jim žrtve izmika. In če so obsojeni na neizpodbiten poraz, se jim vse kar bi moralo roditi ljubezen, izprevrže v sovraštvo in neobzirnost. Ančko je zalezoval že ves teden, a se mu je vedno srečno izmaknila. Vtepel si je v glavo, da mora biti ta dan njegova, za način približanja si ni delal skrbi, v nemški vojski se je naučil takih prijemov dosti. Laž, laskanje in nasilje, z vsem je znal enako postopati.

Prireditve je bila medtem pri kraju, ljudje so zadovoljni zapuščali kozolec in zasedli mize pod lipami. Mirko je raztegnil harmoniko in prvi pari so se zavrteli po odru. Ančka je sedela poleg in ga dražila s tem, da mu je prste vtilkala med meh. Z gneče se je tedaj priril Pepč in jo brez besede s silo potegnil med plesalce, pri čemer je izzvalno gledal Mirka. Ančka se ni hotela pred vsemi upreti, odplesala je valček, ki ga je Mirko nalašč skrajšal, se strgala Pepču, hoteč nazaj k mizi. Pepč pa jo je s silo vlekel v drugi kraj:

— Pojdi Ančka. Menda ne boš ves čas pri onem posedalu, ki še za pol litra nima. Pleši in pij z menoj. Tako te veselo je pri nas redko kdaj, — jo je silil s pitjem, medtem ko se je ona proseče ozirala k Mirku. Mirko je njen pogled ujel. Snel je harmoniko z rame in jo porinil Slavku v roke, ki hip nato zaigra veselo polko. Mirko je stopil k Ančki in jo poprosil za ples. — Ne dovolim! — je zakričal Pepč. — Jaz pa ravno hočem! — mu je zabrusila in odšla z Mirkom.

V Pepču je kuhalo. Rogajoči obraz krog njega so ga razkačili, pognal se je med plesoče in iztrgal Ančko iz Mirkovih rok. Slavko je prenehal igrati. Ljudje so radovedno obkolili oba fanta in pričakovali kaj bo. Dekleta so se kričaje razletela. Tisti mah pa so se pririli k njima fantje in obstopili Pepča, ki se je bled od jeze umaknil s plesišča in izginil v nastajajoči mrak. Prevzelo ga je besno sovraštvo do Mirka. Pri Gabru je tolkel s pestjo ob mizo in škrtal:

— Ubil ga bom, hudiča. — Koga? — se je za njim oglašil Gaber.

— Logarjevega. Proketo, vse kosti mu bom zmel.

— Boš pil? — mu je Gaber ponujal štuc.

Pepč je zlivaval vaze, dokler ni bolj po štirih kot po dveh splezal na skedenj in se zaril v seno.

Pri kozolcu je zmanjkalo pijače. Ljudje so se razhajali, pod Logom se je oglašala harmonika in vesel Mirkov vrisk.

• • •

Tisto zimo je bilo v dolini marsikaj novega. Nasproti Gabrove domačije so vozili material za zadržni dom. Kup kamenja se je z dneva v dan večal. Tisto poledje je Pižmoh pripeljal srednje debel smrekov hloč. Gaber ga je opazoval izpred vežnih vrat.

Fizkultura

IN ŠPORT

Kladivar : Murska Sobota 5 : 1 (2 : 0)

KLADIVAR SE POPRAVLJA!

Številčno se je zbralo v nedeljo malo gledalcev na Glaziji. To je bil najslabši obisk v jesenskem delu prvenstva. Vzrok temu je bilo delno megleno in nekaj deževno vreme, a glavno v tem, da se je občinstvo v zadnjih tekmah zelo razočaralo nad svojimi igralci.

KLADIVAR JE PRESENETIL

Po odhodu Mauerja in Zidarja k v-jakom so bili izgledi za zmago in dosego dveh prepotrebni točk izredno minimalni. Ceter je še vedno pod suspensom, a nekaj igralcev je postalo tako salonskih, da se njim ne ljubi igrati. Cebular in Uršič sta se vrnila iz vojske in tako ojačala obrambo. Očko je prišel iz avtostrade in Zagar ter Tomanič sta izpopolnila napad. Te izpremembe so se izkazale zelo uspešne. Celjani so zaigrali kot prerajeni, nemogoč teren jim ni bil zapreka in s svojimi nevernimi prodori so oblegali skoraj vseh devetdeset minut vrata gostov. Bili smo sicer vajeni kot pri tekmah, posebnost z Udarnikom, Nafto in Gorico videti premoč Celjanov, a spet mlačno in neodločno igro napada. A to pot se je napad dobro izkazal ter petkrat pretesel nasprotnikovo mrežo. Bilo je še nešteto ugodnih pozicij za povišanje rezultata, toda delno smola, a spet odvečno podajanje pred golom ter tudi zelo požrtvovalen vratar gostov je to preprečilo.

V enajstotici ni bilo slabih mest, Belcer je sicer grešil s svojimi številnimi ofsaidi, toda v dveh primerih se je posebno izkazal, ko je povedel svoje tovariše v vodstvo. Dobrajc je bil nepremagljiv, Bernard, Coh in Očko so se posebno izkazali. Vsi igralci so bili skrajno borbeni in hitri.

RAZGLAS

Ker so rezultati lani izvršenega zaščitnega cepljenja psov proti steklini potrdili domneve, da je mogoče steklinno uspešno zatirati pri nas le z množično izvedenim cepljenjem, je ministrstvo za kmetijstvo izdalo nalog, da se morajo tudi letos cepiti vsi psi na področju LR Slovenije.

Zaščitno cepljenje psov se bo izvršilo na področju mesta Celja v času od 15. do 19. novembra t. l. vsaki dan od 7.—12. ure in od 14.—16. ure v mestni klavnici po sledečem razporedu:

- 15. nov. vse mestne četrti;
- 16. nov. Čret, Zavodna, Zvodno (del), Jožefov hrib, Zagrad, Pečovnik;
- 17. nov. Breg, Polule, Košnica, Miklavžev hrib, Lisce, Lava;
- 18. nov. Gaberje, Sp. Hudinja, Zg. Hudinja, Nova vas, Dobrova, Lokovec;
- 19. nov. Ostrožno, Lopata, Ložnica, Medlog, Babno;
- 20. nov. od 7. do 12. ure zamudniki.

Lastniki psov morajo predložiti pred cepljenjem potrdilo o plačnem davku za pse za leto 1948.

Psi se morajo privedi k cepljenju na vrvice in morajo biti opremljeni z nagobčniki.

Taksa za cepljenje je določena na 35 din od psa in jo plača lastnik pri cepljenju.

GOSTJE SO ZAPUSTILI

DOBER VTIS

Igralci Murske Sobote so kljub visokemu porazu s svojo dobro in borbeno igro potrdili, da njihovi dosedanj uspehi niso slučajni. Enajstotica je sestavljena iz mladih in zelo požrtvovalnih igralcev, ki igrajo lep in fair nogomet, tako da sodnik ni imel težkega posla. Tudi blaten in moker teren jim ni delal preglavic. Požrtvovalen vratar je ubranil precej nevernarih žog, in imel mnogo več posla, kakor njegov tovariš na nasprotnih vratih. B. V.

JESENSKI CROSS ZMAGOVALCEV

V nedeljo 7. novembra se bo vršil cross zmagovalcev, katerega priredi Okrajni telovadni odbor Celje in okolice. Na ta cross so obvezna poslati vsa društva prve tri zmagovalce od vsake

NOVI GROBOVI:

Močnik Jožica, hči Jožice in Rudolfa iz Celja.
Marovt Franc, sin delavke iz Celja.
Vovk Dušan, sin oficirja iz Celja.
Veber Marija, hči velikega kmeta iz Dabovega grabna št. 36, Jurklošter.
Zupanc Jožef, delavec v apneniku iz Rifengozda 16, Laško.

NOVOPOROČENCI:

Verk Leopold in Zalar Ivanka, Celje.
Stor Anton in Zohar Angela, oba iz Celja-okolice.
Polutnik Anton in Skale Ivana, Celje.
Kerš Franc in Brecl roj. Arčan Frančiška, oba iz Celja-okolice.
Gajšek Stanislav in Leskovšek Valburga, oba iz Celja-okolice.
Berič Milenko in Redjko Marija, oba iz Celja.

Pse, katere bi lastniki ne privedli v odrejenem času k cepljenju, bo konjač brezpogojno pokončal še v teku tekočega leta, lastnika pa bo IOMLO kaznoval z denarno kaznijo do 5000.— din.

Mestni ljudski odbor Celje
Oddelek za veterinarstvo

DEŽURNA ZDRAVNIŠKA SLUŽBA

7. novembra 1948: dr. Fišer Jože, Kržišnikova ulica 2.

Kino Metecopol

od 8. do 16. novembra:

češki film: Jan Rohač (premiera)

Kino Dom

od 8. do 15. novembra:

sovjetski film: Timur in njegova četa (premiera)

RADIO APARAT

malega formata, dobre znamke, kupim. Ponudbe sprejema Jošt Marijan, pošta Sv. Peter v Savinjski dolini.

skupine in sicer članov, članic, mladincev in mladink.

V primeru, da katera društva še niso izvedla jesenskega cross, naj istega izvedejo v okviru svojega društva.

Zbor vseh tekmovalcev bo ob 10 dopoldne pri I. gimnaziji, Celje-Kajuha-va ulica, od koder bo start ob 10.30. Garderoba in razdelitev tekmovalnih števil bo na istem mestu.

ZBOR VSEK NAČELNIKOV-IC OTOL CELJE IN OKOLICA

V nedeljo 7. novembra ob 8. uri zjutraj bo v mestni telovadnici telovadnega društva Celje I. zbor vseh načelnikov in načelnice telovadnih društev Celja in okolice.

Ob istem času je vaditeljski seminar (vadbena ura) vseh vaditeljev-ic pionirskih oddelkov.

ŠAH

Moštveni brzoturnir

Turnir za moštveno prvenstvo Celjskega okrožja za 1.948 se vrši v nedeljo dne 14. novembra s pričetkom ob 8.30 v mali dvorani OF doma. Prijave je poslati najkasneje do 10. novembra na Okrajni šahovski odbor, Celje, Kavarna Evropa.

Arčan Janko in Pešak Marija, oba iz Celja-okolice.
Plešnik Luka in Glušič Jožefa, oba iz Celja-okolice.

OBVESTILO

Obveščamo vse delodajalce državnega, zadržnega in privatnega sektorja, da se bo revizija delovnih knjižic pričela dne 11. novembra 1948 ob 8. uri zjutraj in sicer po razporedu, ki je dostavljen podjetjem.

Za vse ostale, kateri razporeda niso prejeli, bo revizija knjižic dne 22. novembra 1948.

Ker je rok za revizijo točno odmerjen, opozarjamo delodajalce, da prihajajo točno ob napovedanih dnevih in da prinesejo s seboj vse potrebne listine.

Revizija se bo vršila v prostorih inšpekcije dela Celje-okolica (Okrajni LO Celje-okolica, novi trakt, 4. nad.). Iz poverjeništa za delo OLO Celje-okolica

CEVLJARSKEGA POMOČNIKA

takoj sprejme Plevčak Franc, Celje, Zidanškova ulica 9.

MANJŠA VARNOSTNA BLAGAJNA ognjarna, v zelo dobrem stanju, je naprodaj. Ponudbe na upravo lista pod »Znamka Berger«.

Scečke

državne razredne
loterije FLRJ dobite

v podružnici
JUGOREKLAM

Celje, Prešernova 1

ne polena in ne peharja žita.

Gaber je umolknil, kajti v gostilno je prišel Knez.

— Kaj hočeš? — ga je osorno vprašal. — Vprašati sem te prišel Gaber, kdaj misliš dati svinjo?

— Kako svinjo?

— Saj si dobil nalog za obvezno od-

dajo.

— Dobil! Kakšno svinjo naj ti dam. Sam moram tudi nekaj požreti, ena mi je pa crknila.

— Zakaj pa ne prijaviš?

— Saj je vseeno. Mi boste mar drugo dali?

— Delaj kakor hočeš. Jaz ne bom odgovarjal zate, — je nevoljno dejal Knez in se obrnil k vratom.

— Glej, res glej, da ne boš kdaj odgovarjal. Vsa dolina se te boji, Knez. Misliš, da radi vidiš, ko jim pridelke pobiraš?

— Pred tabo sem še vedno kot beli dan, Gaber. Jaz tega ne delam za sebe. Ti si pa včasih, ko ni bilo treba... — mu je še zabrusil in odšel.

• • •

Pri Korenovih so se nekega večera malo sprli. Koren je prišel z doline nataknjen in godrnjal po bajti, nič mu ni bilo prav. Nad vsako stvarjo se je znesel, vendar je bilo čuti, da tistega, zaradi česar je bil take volje, še ni strel s srca. Nevoljno je pogledoval na uro, ki je tiktakala v kotu in si vihal svoje avstrijske brke.

— Kje hodi Tonč?

Nežka je v kotu pletla jopič in skomiznila z rameni.

— Če ni pri Logarjevih? — je menila Korenka.

— Ze dve leti lazi tja in napoto dela. Oženi naj se, da bo mir imel. Komaj se mrak naredi, pa že zgine, namesto, da bi kdaj v hlev šel in pomagal Lukatu. Mar misli, če čez dan dela, da zvečer ni nobenega opravila več? Pa še podnevi vzame volj in vozi kamenje

za tisti dom. Kdo nam bo pa plačal tisto kamenje?

— Kaj se jeziš? Saj si sam rekel, da ga boš dal.

— Ih, seveda, ko me je pob premočil. Skoči, Nežka, k Logarjevim in mu reci, naj kmalu domov pride. Govoril bi rad z njim.

— Saj menda ni tam, — je menila Nežka.

— Kje pa?

— Sestanek imajo zavoljo doma.

— Ze spet. Kar po sestankih hodi. Kaj bo imel od tega. Ko sem bil jaz v njegovih letih, mi še v sanjah niso sestanki prišli na misel. Kaj le misli? Da bo minister ali kaj? Redi ga pa zemlja.

— Komaj, — je zinila žena.

— Kaj komaj?

— Sam veš, da ni za vse prostora v hiši. Ko pride Tine od vojakov, bo moral služiti.

— Pa naj gre. Jaz sem tudi. Drugod jih je še več, pa se preživijo.

— Nikar tako ne govori. Saj je tvoj. Kaj pa bo, če gre služiti? Večen hlapec!

— Hudiča! Sem morda jaz kriv, da je?

— Jaz sama tudi nisem kriva, da je na svet prišel, — je skoraj jokaje dejala. — Sram te je lahko, da tako govoriš.

— Kaj naj naredim? Za prevžitkarja ga ne morem imeti.

— Nikoli ti ni prav. Ko je hotel v mesto na delo, si mu rekel naj ne gre.

— Ne blebataj. Kaj bo imel v mestu? Na zemlji je kruh stalen, vidiš kako živijo po mestih. Si slepa. Sicer pa naj naredi kar hoče, sam si bo postal, sam bo spal!

— Zakaj mu rečeš, da je na sestanku? — je očitala Korenka hčeri, ko je odšel iz hiše.

— Kaj pa vem, če bodo tako hudi. Nikoli še niso bili tako.

(Se nadaljuje.)